

MAMBO MUHIMU KUHUSU UNYONYESHAJI WA MAZIWA YA MAMA

- ▶ Anitha Mganga
- ▶ Mkunga/Kocha wa wanawake baada ya kujifungua/Mtaalamu wa unyonyeshaji maziwa ya mama.
- ▶ mgangaanitha@gmail.com
+255713599154

Thamini Unyonyeshaji: Weka Mazingira Wezeshi kwa Mama na Mtoto

Kwa nini unyonyeshaji ni muhimu?

- ▶ Hupunguza vifo vyatoto wachanga
- ▶ Hutoa kinga ya mwili dhidi ya magonjwa
- ▶ Hujenga ukaribu wa kihisia kati ya mama na mtoto
- ▶ Hupunguza hatari ya saratani ya matiti na ovari kwa mama

Maziwa ya Mama - Chakula Bora kwa Mtoto

- ◆ Hupatikana muda wote, halihitaji maandalizi
- ◆ Hujitosheleza kwa mahitaji ya mtoto miezi 6 ya kwanza
- ◆ Huzuia magonjwa kama kuhara, pneumonia, na utapiamlo
- ◆ Hupunguza gharama za familia na mzigo wa kiafya kwa taifa

Jinsi Maziwa Yanavyotengenezwa (Hatua 3 za Lactogenesis)

Lactogenesis I (Wiki 16-Punde kabla ya kujifungua):

- Matiti huanza kutengeneza colostrum (ziwa la awali lenye kinga nyingi)

Lactogenesis II (Siku 2-3 baada ya kujifungua):

- Kuongezeka kwa homoni ya prolactin, hupelekea "ziwa kuja"
- Maziwa hutoka kwa wingi na kuanza kuonekana meupe au ya samawati

Lactogenesis III (Kuendelea kwa utengenezaji wa maziwa):

- Hufanikishwa na kunyonya mara kwa mara na kufika kwa mtoto kifuani
- Uhusiano wa mahitaji ya mtoto na utolewaji wa maziwa hujengwa

Changamoto kwa Wakunga na Wataalamu wa Afya

Changamoto
kuu:

- Mama kuchoka au kupata ganzi baada ya upasuaji
- Watoto waliozaliwa njiti au wenyewe matatizo ya kiafya
- Upungufu wa vifaa vya kufanikisha mawasiliano ya ngozi kwa ngozi
- Upungufu wa maarifa miongoni mwa baadhi ya watoa huduma
- Ukosefu wa sera rafiki kazini kwa wakunga wenyewe watoto

Suluhisho

Mafunzo endeleku
kwa wakunga
kuhusu
unyonyeshaji

Mfumo wa rufaa
unaozingatia muda
wa saa 1 ya kwanza

Uboreshaji wa
miundombinu ya
wodi za mama na
mtoto

Huduma ya
kiunganishi kati ya
mama na mtaalamu
wa kunyonyesha

Wito kwa Wadau

- ▶ Tuweke Mazingira Wezeshi
- ▶ Tunaposema “mazingira wezeshi,” tunamaanisha nini?
- ▶ Sera zinazowalinda mama kazini ili waendelee kunyonyesha
- ▶ Upatikanaji wa huduma rafiki kwa mama (lactation support)
- ▶ Ushirikiano kati ya familia, jamii, na wahudumu wa afya
- ▶ Kuwekeza katika mafunzo na vifaa vya kusaidia unyonyeshaji

Wito

*Tuthamini na tuweke
mazingira wezeshi kwa
unyonyeshaji wa maziwa ya
mama sio tu kama suala la
afya, bali pia kama haki ya
mama na mtoto.*

Midwife Anitha, 2025.